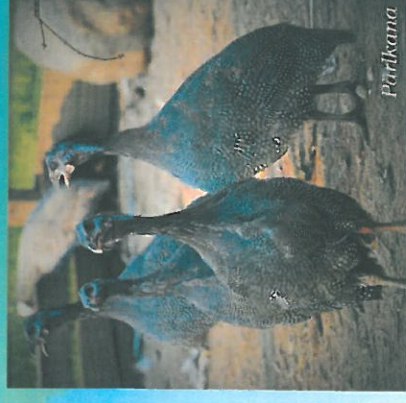


# Linnukasvatatus väikemajapidamises, bioturvalisus ja karja tervis

Janek Prits



Linnukasvatuse Instituut  
Eesti Linnukasvatuse Instituut  
European Agricultural University  
Pärnu



Pärkama

Kahtla Pääri



NB! Lindude heaolu ja tugeva tervise tagamise esmaseks ja ühtlasi ka põhiliseks vahendiks on keskkond, mille me linnu ümber suudame luua ja täisväärtuslik sööt. Seejärel loodud keskkonna bioturvalisus ning alles seejärel haiguste ravimine.



# Bioohutus linnukasvatuses





Bioohutus, so hügieeni meetmete kompleks, mille eesmärk on nakkushaiguse tekitajate karja toomise ja või karjast karja levimise vältimine.

Bioohutuse tagamisel laiemas plaanis võib esile tuua kolm olulisemat komponenti:

- isoleerimine
- inimese ja veokite liikumise kontroll
- desinfektsioon



Isoleerimise all peetakse eelkõige silmas:

- lindude pidamine kontrollitud keskkonnas e suletud ruumides
- erinevas vanuses ja erineva kategooria lindude pidamine eraldatult
- “kõik sisse-kõik välja” põhimõtte rakendamine

Ekstensiiivses kasvatuses ja vabapidamisel ning ka arvestades väike ja hobipidajate võimalusi on mainitud põhimõtete rakendamine tihtipeale keerukas.



Samas teatud kitsendusi on võimalik kohaldada :

- piirata külastajate, aga eelkõige teiste linnukasvatajate ligipääsu oma lindudele.
- aedikute või väiksemate jalutusalade ehitamisel lähtuda materjali valikul sellest, et metslinnud jalutusaladele ei pääseks.
- sööt ei tohiks olla ligipääsetav teistele metslindudele jne



## Profülaktiline karantiin

Väikestes tõulindude paljundus-ja aretuskarjades, kus uue tõumaterjali sisse liikumine on pidev omab profülaktilise karantiini õige rakendamine olulist tähtsust haiguste ennetamisel ja levimisel.

Kõik karjauuenduseks toodud linnud peaksid läbima 30 päevase karantiini!

Karantiini eesmärgiks on selgitada välja, kas sisse toodud lindude hulgas ei ole nakkuse kandjaid, st linde kellel haigus ei ole veel väljendunud kindlate haigustunnustega või on lihtsalt veel peiteperiood.



## Üldised nõuded karantiinile:

- Karantiini ala peaks olema põhikarja asukohast piisavas kauguses, et vältida haigustekitajate levikut õhu kaudu.
- Karantiinis olevate lindude söötmisel ja hooldamisel kasutatakse ainult seal ettenähtud ja ainult seal kasutuses olevaid vahendeid.
- Juhul, kui söödatranspordiks kasutatakse farmiga sama veovahendit (käru) tuleb see peale igakordset kasutust pesta (parim moodus survepesu) ja desinfektsiooni vahendiga töödelda. Desinfektsioonivahendi mõjumise aeg peaks olema vähemalt 15 minutit.
- Kasutada pealisriideid katvat kaitseriietust
- Vahetada jalanõud või töödelda viimaseid desinfektsiooni vahendiga igakordset karantiinalalt lahkudes.
- Ideaalis desinfektsiooni matt.



Desomatt täidetakse desinfitseeriva vahendiga ning paigutatakse sissekäikude ette. Ei vaja eraldi kinnitusvahendeid, asetada tasasele pinnale. Kasutatakse jalanõude desinfitseerimiseks, et peatada bakterite levik siseruumidesse.

Desomatt omab eelist desovannide ees, kuna on lekkekindel.



Foto: scandagra e-pood



## Desinfektsioon

Üks tähtsamaid abinõusid nakkushaiguste likvideerimisel ja ärahoidmisel on desinfektsioon.

Desinfektsioonil on kaks olulist ülesannet :

- Aitab ära hoida
- Aitab kontrolli all hoida

Aitab ära hoida all tuleks mõista just eelkõige haiguste sissetoomist ja haiguste olemasolul läbi „kõik sisse, kõik välja“ süsteemi rakendamise, haigustekitajate ahela katkestamist.